

Број:

Сарајево, 2.11.2023. godine

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
н/р предсјелавајућег господина Маринко Чавара

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 03-11-2023

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-02-1-		2300/23	

810

ПРЕДМЕТ: Приједлог закона о престанку важења Закона о Суду Босне и Херцеговине, доставља се

На основу члана 104. став 1. и члана 105. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ бр. 79/17, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22 и 59/23) у својству овлаштеног предлагача, достављам Приједлог закона о престанку важења Закона о Суду Босне и Херцеговине, ради разматрања и усвајања у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 133. Пословника, а с обзиром да се ради о Приједлогу закона који из оправданих разлога има висок степен хитности, тражим да се Приједлог закона разматра по хитном законодавном поступку.

У прилогу достављам текст Приједлога закона на српском језику са образложењем.

С поштовањем.

Милорад Којић

П Р И Ј Е Д Л О Г
(по хитном поступку)

На основу члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на ____ сједници Представничког дома Босне и Херцеговине, одржаној _____ 2023. године и на ____ сједници Дома народа, одржаној _____ 2023. године, усвојила је

ЗАКОН
О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О СУДУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Суду Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број: 49/09, 74/09 и 97/09).

Члан 2.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број:
_____. 2023. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА УСВАЈАЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине према којем је Парламентарна скупштина БиХ надлежна за „доношење закона који су потребни за провођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине по овом Уставу”.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Наметнутом одлуком високог представника Волфканга Петрича Суд Босне и Херцеговине основан је Законом о Суду Босне и Херцеговине који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на сјединици Дома народа, одржаној 25.6.2002. године и сједици Представничког дома одржаној 3.7.2002. године.

У одлуци високог представника о оснивању Суда Босне и Херцеговине, високи представник се позива на:

- члан 5. Анекса 10 Дејтонског споразума у којем је прописано да он има надлежност/ауторитет за коначну интерпретацију/тумачење Споразума о цивилном спровођењу мирног рјешења (Анекс 10) и
- став XI 2. Закључака Вијећа за имплементацију мира које се састало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године у којем је Вијеће за имплементацију мира поздравило намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет земљи у погледу тумачења Споразума о цивилном спровођењу мирног рјешења.

Високи представник противправно на основу Анекса 10 и такозваних Бонских овлаштења основао је институцију на нивоу БиХ, односно Суд Босне и Херцеговине.

Нити Анексом 10 нити такозваним Бонским овлашћењима није предвиђено право високог представника да преузима улогу законодавца и уставотворца, те да оснива институције како на нивоу Босне и Херцеговине тако и на ентитетском нивоу. Чланом 5. Анекса 10 дефинисано је да високи представник има ауторитет за коначну интерпретацију Споразума о цивилном спровођењу мирног рјешења (Анекс 10), односно да он има овлаштење да тумачи само Анекс 10 Дејтонског споразума, а не читав Дејтонски споразум.

У закључцима са конференције у Бону садржано је да Вијеће поздравља намјеру високог представника да користи своје овлашћење коначног тумача Споразума о

цивилном спровођењу мирног рјешења, како би олакшао рјешење потешкоћа доношењем обавезујућих одлука, када то сматра нужним, о сљедећим питањима:

- а) вријеме, мјесто и председавање састанцима заједничких институција;
- б) привремене мјере које ступају на снагу када стране не могу доћи до споразума и које остају на снази док Предеједништво, или Вијеће министара не усвоји одлуке у складу са провођењем Мировног споразума у погледу тог питања;
- ц) друге мјере које ће осигурати провођење Мировног споразума у цијелој БиХ и њеним ентитетима, као и вођење заједничких институција.

Савјет је закључцима само „поздравио намјеру високог представника“ да користи свој коначни ауторитет на терену за тумачење Споразума о цивилном спровођењу мировног рјешења како би се олакшало рјешавање потешкоћа доношењем одлука, када он сматра за неопходно у горенаведеним питањима.

Савјет нема исходиште у међународном праву, није предвиђено Дејтонским споразумом, те не може креативно тумачити нити дописивати међународни уговор и сходно томе ни давати никаква овлашћења (по правном принципу *Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet* - Нико не може на друго пренети више права, него што сам има).

Бонски закључци нису закључци, већ се у правном погледу ради о уговору који су 1997. године између себе у писаном облику закључили САД, Канада, Велика Британија, СР Немачка, Француска, Турска, Јапан и друге државе, правно неосновано се назвавши тзв. савјетом за примјену мира у БиХ, упркос томе што постојање таквог тијела није дозвољено ниједним извором међународног права. Једноставно речено, у случају «Бонских закључака» ријеч је о противправном уговору о колонијалном управљању од стране тих држава над Босном и Херцеговином.

Доследно тој чињеници, која је правно необорива пред сваким судом, те државе нису имале право да ишта нарџују Босни и Херцеговини, чланици Уједињених нација, нити да било кога трећег, па ни појединца званог високи представник у БиХ, овлашћују да може било шта наметати као правни акт у БиХ, а камоли као устав или закон.

Повељом Уједињених нација, као највишим општим правним актом те свјетске организације прописано, снагом императивне норме општег међународног права, да се Организација Уједињених нација (чији члан је Босна и Херцеговина) темељи на начелу суверене једнакости свих својих чланова и да, доследно томе, ништа у Повељи УН-а не овлашћује Уједињене нације да се мијешају у послове који по својој суштини спадају у унутрашњу надлежност државе.

Када се то пропише на такав начин, који је императивна норма општег међународног права, онда то обавезује и све оне државе које су се 1997. године састале на неформалном скупу у Бону. Другим ријечима, оне су тада, као и прије и после тога, све до данас, имале правну обавезу да, када закључују међусобни уговор, без обзира што га правно неосновано зову Бонским закључцима, поштују суверенитет БиХ и да се уздрже од било каквог мијешања у послове који по својој суштини спадају у унутрашњу надлежност Босне и Херцеговине.

САД, Велика Британија и остале наведене државе су тада закључиле међусобни уговор и у њему уговориле, супротно наведеној императивној норми општег међународног

права, да ОХР једној сувереној држави може да намеће своје одлуке и мјере, што је ОХР након тога и чинио. Тим уговором из Бона 1997. године за ОХР нису биле уговорене ријечи закон, односно уставни амандман, да и то ОХР може наметати, нити је уговорено да одлуке и мјере ОХР-а имају законску и уставну снагу. Али, чињеница је да је ОХР наметао своје уставне амандмане и законе те се и за њих сваки пут позивао на Бонски уговор (тзв. закључке).

Чланом 103. Повеље Уједињених нација прописано је да „У случају сукоба између обавеза чланова Уједињених нација на основу ове Повеље и њихових обавеза на основу било којег другог међународног споразума, превагу ће имати њихове обавезе из Повеље“. Када се цитирана одредба Повеље УН примијени на тзв. Бонске закључке и такозвана „Бонска овлашћења ОХР-а“, то значи да ти закључци (тј. споразум који су између себе закључиле САД, Велика Британија и остале наведене државе, којим су међусобно уговориле да крше сувереност и политичку независност БиХ), не може имати превагу као међународни споразум над повељом УН. Повеља је јасна када прописује да је свака држава чланица УН једнако суверена и политички независна у односу на УН и на било коју другу државу, усљед чега је Повељом УН прописано (снагом императивне правне норме) да ништа не овлашћује Уједињене нације нити било коју државу да се мијешају у послове који по својој суштини спадају у унутрашњу надлежност државе. Босна и Херцеговина је јединица надлежна да само она, њене надлежне институције, суверено правно уређују свако унутрашње питање, и да у том правцу доносе свој устав, законе и друге правне акте.

Суд Босне и Херцеговине основан је одлуком високог представника који није имао законска нити било која друга овлашћења да оснива институције у Босни и Херцеговини.

На овај начин високи представник је прекорачио своја овлашћења која су му дата у Анексу 10, те прекршио Устав БиХ у којем је јасно дефинисано да све државне функције и овлашћења која овим Уставом нису изричито додјељена институцијама Босне и Херцеговине припадаће Ентитетима. (члан 3. Устава)

Сходно одредбама Устава Босне и Херцеговине, јасно произилази да све функције и овлашћења која не припадају институцијама БиХ припадају Републици Српској и Федерацији БиХ. Обзиром да је Уставом таксативно наведено шта је у надлежности установа БиХ, Републици Српској и Федерацији БиХ припадају све оне надлежности које нису наведене у Уставу.

III. РАЗЛОГ ЗА ХИТНИ ПОСТУПАК

Ријеч је о Приједлогу закона који испуњава оба услова из члана 133. Пословника, а то је да има висок степен хитности и да је формулисан на тако једноставан начин да се може усвојити у потпуности и разматрати у једном читању.

IV. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОДРЕДБИ ПРЕДЛОЖЕНОГ ЗАКОНА

Чланом 1. прописано је да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Суду Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број: 49/09, 74/09 и 97/09).

Суд Босне и Херцеговине основан је одлуком високог представника који није имао законска нити било која друга овлашћења да оснива институције у Босни и Херцеговини.

Чланом 2. прописује се ступање на снагу Закона о престанку важења Закона о суду Босне и Херцеговине.

V. ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА ЈЕ ЗАСНОВАН ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА

Овај Приједлог закона заснован је на принципима: уставности, правне сигурности и на начелу права на једнакост грађана пред законом.

VI. ПРОЦЈЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За провођење овог Закона није потребно обезбиједити финансијска средства у Буџету институција БиХ .